

Prairie Centre for the Ukrainian Heritage, St. Thomas More College,
University of Saskatchewan, Canada

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Східний інститут українознавства ім. Ковальських

Українська асоціація усної історії

Міжнародна наукова конференція
**«У пошуках власного голосу:
усна історія як теорія, метод та джерело»**

Харків, 11–12 грудня 2009

Матеріали конференції

International Scholarly Symposium
**“In Search of Voice:
Oral History as Theory, Method, and Source”**

Kharkiv, 11–12 December 2009

Conference Program and Proceedings

11 грудня / 11 December

Ауд. II-49 (Головний корпус) / Room II-49 (Main Building)

09:00–09:30 Реєстрація / Registration

09:30–10:00 Відкриття конференції / Welcome address

10:00–12:00 Пленарне засідання (1) / Plenary Session (1)

Взаємини та конвергенції: усна історія та її суб'єкт **Relations and Convergences: Oral History and Its Subject**

Голова: Гелінада Грінченко (м. Харків, Україна)

Наталія Ханенко-Фрізен (м. Саскатун, Канада)

У пошуках суб'єкту: усна історія, суспільство, ідеологія

Alexander von Plato (Stade, Germany)

The Problems of Oral History and Biographical Research after World War II:
The West and East German examples

Елена Рождественская (г. Москва, Россия)

Статус события и статус субъекта: фигура остарбайтера на фоне

12:00–12:30 Перерва на каву / Coffee break

12:30–14:30 Пленарне засідання (2) / Plenary Session (2)

Аспекти й дихотомії: усна історія та владні відносини **Aspects and Dichotomies: Oral History and Power Relations**

Голова: Наталія Ханенко-Фрізен (м. Саскатун, Канада)

Наталья Пушкарёва (г. Москва, Россия)

Устная история: гендерный аспект

Оксана Кісь (м. Львів, Україна)

Гендерні аспекти усної історії: до питання фемінізації дослідницького поля

Наталья Сурева (г. Санкт-Петербург, Россия)

Устная история повседневного социализма: возможности и перспективы

Гелінада Грінченко (г. Харьков, Украина)

Презентация «голосов»: рассказчик(и) vs исследователь(и)

14:30–16:00 Обід / Lunch

16:00 — 17:15 Денна сесія (3) / Afternoon session (3)

**Усноісторичні проекти: досвід організації та проведення
Oral History Projects: Research Design and Organization**

Керівник: Олена Стяжкіна (м. Донецьк, Україна)

Алексей Голубев (г. Петрозаводск, Росія)

Проект «За спичками» или устная история советско-финляндского туризма в 1960–1980-е гг.

Machteld Venken (Lewen, Belgium)

Participant Observation or Interviews? Gathering collective or personal memories? A case-study from Belgium

Викторія Куделя-Свѣнтэк (г. Краков, Польща)

Свои среди чужих, чужие среди своих... По материалам проекта «Z ziemi kazachskiej do Polski», посвященного коллективной памяти репатриантов из Казахстана в Польшу

17:15–17:30 Перерва на каву / Coffee break

17:30–19:30 Вечірня сесія (3) / Evening session (3)

**Круглий стіл: усна історія як метод та джерело дослідження
Round Table: Oral History as Research Method and Source**

Ведучий: Наталія Ханенко-Фрізен (м. Саскатун, Канада)

I.

Усна історія — метод дослідження чи окрема наукова ділянка?

Чи можна вважати усну історію окремим напрямом соціогуманітарного знання, якщо так — чим саме окреслюються її «галузеві» межі та в чому полягає її специфічність? Яким чином можна провести лінію розподілу між усною історією як методом та усною історією як напрямком дослідження?

Oral history: a separate scholarly discipline or a research method?

If it is possible to assert that Oral History is a scholarly discipline of its own, what separates it from other sisterly branches of scholarship such as history, anthropology, ethnology, sociology and so on? What constitutes its unique core and sets it aside from others?

II.

Методи аналізу усних історій.

Чи має усна історія власний інструментарій аналізу записаних історій, чи вона вимушена послуговуватися методичними напрацюваннями інших дисциплін? Де пролягає межа між переказом усних історій та їхнім аналізом?

Methods of analysis of recorded evidence.

Does oral history have its own set of analytical tools to approach the study of recorded evidence or its methods of analysis have to be borrowed from other disciplines? Where is the line between an interview analysis and interview retelling?

III.

Проблема авторства та співавторства в усноісторичних дослідженнях.

Кінцевою науковою продукцією в дослідженні усних істориків традиційно виступатимуть інтерпретації та власне наратив дослідника, який, як правило, бере на себе повну відповідальність за створену наукову продукцію. Але наскільки єтичним та моральним присвоєння, субординація, а часом і повне інкорпорування наративу та голосу людини, історія та життєпис якої лягли в основу наукового тексту? Чи «заганяння» голосу оповідача у формат «цитати» є достатнім та відповідним способом визнання його внеску у науковий процес?

Authorship, co-authorship, and authority in oral history interview.

When it comes to the scholarly outcome of oral historical research, oftentimes it the scholars' own interpretations of interview and of recorded stories that become the final product of the scholarly analysis. In addition, it is the scholar, who takes upon herself or himself the full responsibility for the outcoming scholarly narrative. How ethical is this subtle appropriation of another person's story as well as the subjugation the voice of the informant, whose stories are cited, incorporated, built into the scholar's narrative? Are current practices of citation enough to acknowledge the informant's contribution into the scholarly process?

IV.

Оприлюднення результатів усноісторичного дослідження.

Які форми введення результатів усноісторичного дослідження в публічний простір є, на ваш погляд, найбільш репрезентативними? Які форми найбільш повно транслюють «голос» дослідника, а які – «голоси» оповідачів? Чи відрізняються форми оприлюднення усноісторичних проєктів у залежності від аудиторії: академічної спільноти чи широкого публічного загалу?

Presentation of oral history research.

What are the most representative and effective ways to present the results of oral historical research? What forms of research presentation are most effective in conveying the voices of the researcher and of the informant? What are the differences in how oral historical research is presented to different audiences, academic v. lay audience?

V.

Яке місце зараз займає усна історія в академічному середовищі вашої країни?

What is the reception of oral history in the academic environments of your own country?

19:30–21:00 Фуршет / Reception

12 грудня / 12 December

Ауд. II-49 (Головний корпус) / Room II-49 (Main Building)

8:30–9:00 Організаційні збори / Organizational meeting

9:00–11:00 Ранкова сесія (1) / Morning session (1)

**Інституціоналізація усноісторичних досліджень
Institutional Development of Oral Historical Research**

Керівник: **Тетяна Пастушенко** (м. Київ, Україна)

Олена Стяжкіна (м. Донецьк, Україна)

Усна історія: інституціоналізація напрямку у дослідницьких практиках істориків Донбасу

Константин Козлов (г. Белгород, Росія)

Інституціоналізація усної історії в отечественной исторической науке в XX веке

Людмила Афанасьєва, Людмила Глинська (м. Мелітополь, Україна)

З досвіду вивчення соціокультурних процесів в Запорізькому Приазов'ї лабораторією соціологічних досліджень МДПУ

Ірина Реброва (г. Краснодар, Росія)

Организация и деятельность СНО по усной истории Кубанского технологического университета

11:00–11:30 Перерва на каву / Coffee break

11:30–13:30 Ранкова сесія (2) / Morning session (2)

**Долаючи кордони: усна історія на перехрестях
дослідницьких практик
Crossing the borders: oral history at the intersections
of scholarship**

Керівник: **Ірина Реброва** (м. Краснодар, Росія)

Liisa Avelin (Turku, Finland)

Mission Impossible?: Oral Historian and the Blog

Олександр Прігарін (*м. Одеса, Україна*)

Між етнографією та усною історією: досвід використання біографічного методу у практиці науковців Одеси початку XXI ст.

Олеся Бріццна (*м. Київ, Україна*)

XX сторіччя в усній історії українців (нотатки до питання про історизм фольклору)

Ірина Романова, Ірина Маховская (*г. Минск, Беларусь, г. Вильнюс, Литва*)

«Мир: история местечка, рассказанная его жителями» (опыт изучения локальной истории методами устной истории)

Тарас Нагайко (*м. Переяслав-Хмельницький, Україна*)

Міждисциплінарний діалог гуманітарних студій у практиці роботи навчально-наукового Центру усної історії ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

13:30–15:00 Обід / Lunch

15:00–16:30 Денна сесія (3) / Afternoon Session (3)

Проблема пам'яті в дослідженнях історика
Problem of memory in historical research

Керівник: Олексій Муєсздов (*м. Харків, Україна*)

Розалія Черепанова (*г. Челябинск, Россия*)

«Маленький человек» и «большая история»: опыт интерпретации устных биографических рассказов

Тетяна Паштушенко (*м. Київ, Україна*)

Life History та Life Story у біографічному інтерв'ю одного «киянина»: зміна життєвих пріоритетів

Оксана Товарянська (*м. Київ, Україна*)

Українсько-німецькі взаємини у пам'яті колишніх вояків дивізії «Галичина»

16:30–16:45 Перерва на каву / Coffee break

16:45–19:00 Вечірня сесія (4) / Evening session (4)

Інтерв'ю, інтерпретація, історія — дослідницька практика та відповідальність науковця
Interview, Interpretation, History: Research Practices and Responsibilities

Презентації проектів молодих дослідників
Project Presentations by Graduate Students

Модератор: Юрій Волошин (м. Полтава, Україна)

Юлія Стуканова (м. Донецьк, Україна)

Джерельна база з проблеми культурної еліти Донбасу в 1953–1964 роках: матеріали особистого походження

Сергій Таборанський (м. Київ, Україна)

Проблеми та методи усної історії на XV Міжнародному конгресі історичних наук в Бухаресті (1980 р.)

Алексей Ростовцев (г. Белгород, Росія)

Воспоминания ветеранов-педагогов Белгородского государственного университета в исторических исследованиях

Яна Комар (м. Горлівка, Україна)

Проблема достоверности устноисторической информации на примере изучения болгарской диаспоры восточной Украины и Российской Федерации

Ірина Реброва (м. Харків, Україна)

Досвід включеного спостереження та інтерв'ювання членів Харківського обласного товариства борців антифашистського опору

19:00 Закриття конференції / Closing address